

27. 2. 2024

ID: 117637

SJM

Právo dovolat se relativní neúčinnosti vypořádání společného jmění manželů podle § 737 odst. 1 o. z. bylo vykonáno jak tehdy, bylo-li uplatněno žalobou (vzájemnou žalobou) podanou u soudu nebo námitkou v rámci obrany proti uplatněnému právu v řízení před soudem, tak i v případě, že bylo vykonáno jen mimosoudně vůči tomu, kdo na základě vypořádání SJM nabyl právo za podmínek uvedených v tomto ustanovení. Promlčení tohoto práva tak dotčená osoba zabrání i tím, že je v obecné promlčecí lhůtě uplatní vůči nabyvateli práva mimosoudně.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 22 Cdo 140/2023-200 ze dne 8.11.2023)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobkyně CLIMART s.r.o., se sídlem v O., zastoupené Mgr. M.R., advokátkou se sídlem ve F.-M., proti žalované M. V., zastoupené JUDr. M.M., advokátem se sídlem v P., o určení neúčinnosti dohody o vypořádání společného jmění manželů, vedené u Okresního soudu Praha-východ pod sp. zn. 22 C 65/2021, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2022, č. j. 21 Co 89/2022-164, tak, že rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2022, č. j. 21 Co 89/2022-164, a rozsudek Okresního soudu Praha-východ ze dne 17. 12. 2020, č. j. 22 C 65/2021-127, ve znění opravného usnesení ze dne 12. 5. 2022, č. j. 22 C 65/2021-152, se ruší a věc se vrací Okresnímu soudu Praha-východ k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Řízení předcházející vydání rozsudku napadeného dovoláním:

1. Okresní soud Praha-východ (dále „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 17. 12. 2021, č. j. 22 C 65/2021-127, ve znění opravného usnesení ze dne 12. 5. 2022, č. j. 22 C 65/2021-152, rozhodl, že žaloba s návrhem, aby soud určil, že právní jednání žalované a dlužníka M. V., spočívající v uzavření dohody o vypořádání společného jmění manželů ze dne 21. 2. 2017, jejímž předmětem je převod vlastnického práva k pozemku parc. č. st. XY, o výměře 114 m², zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba v obci XY čp. XY a k pozemku parc. č. XY, o výměře 336 m², zahrada, to vše v k. ú. XY, zapsáno u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště XY na listu vlastnictví č. XY, na žalovanou, je vůči žalobkyni právně neúčinné, se zamítá. Rozhodl též o nákladech řízení.
2. Krajský soud v Praze (dále „odvolací soud“) rozsudkem ze dne 17. 8. 2022, č. j. 21 Co 89/2022-164, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení.
3. Žalobkyně se domáhala určení, že právní jednání žalované a dlužníka M. V. spočívající v uzavření dohody o vypořádání společného jmění manželů (dále jen „SJM“) ze dne 21. 2. 2017, jejímž předmětem je převod vlastnického práva k nemovitostem uvedeným výše (dále též jen „předmětné nemovitosti“), na žalovanou, je vůči ní právně neúčinné.
4. Žalovaná byla do 27. 4. 2017 manželkou M. V., vůči němuž má žalobkyně pravomocnou a vykonatelnou pohledávku ve výši 1 624 887 Kč s příslušenstvím, přiznanou jí rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 1. 7. 2020, č. j. 12 C 103/2018-284, který nabyl právní moci dne 30. 12. 2020 a vykonatelnosti dne 5. 1. 2021. Manželství M. V. a žalované bylo rozsudkem Okresního soudu

Praha-východ ze dne 21. 3. 2017, č. j. 7 C 57/2017-11, který nabyl právní moci 19. 4. 2017. Dne 21. 2. 2017 uzavřel M. V. s žalovanou dohodu o vypořádání SJM (vzali na vědomí, že dohoda nabývá účinnosti jen za podmínky pravomocného rozvodu manželství) podle které přešly předmětné nemovitosti do výlučného vlastnictví žalované, právní účinky vkladu práva do katastru nemovitostí nastaly ke dni 28. 4. 2017. Tyto nemovitosti byly jediným hodnotným majetkem M. V., ze kterého mohla být pohledávka žalobkyně uspokojena. Dobytnost pohledávky věřitele se tudíž zhoršila, neboť doposud společná věc se transformovala na výhradní majetek nedlužící manželky. K uzavření dohody o vypořádání SJM došlo bezprostředně poté, kdy M. V. jako dlužník přestal splácet svůj dluh u žalobkyně. Žalované – manželce dlužníka, osobě právně vzdělané, musel být tento úmysl dlužníka znám.

5. Žalobkyně dne 25. 5. 2017 učinila vůči žalované oznámení věřitele o výhradě práva dovolat se neúčinnosti právního jednání podle § 593 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, (dále jen „o. z.“). Žalované bylo doručeno prostřednictvím notářky Mgr. Šárky Otipkové.

6. Soud prvního stupně posoudil žalobu na určení neúčinnosti dohody o vypořádání SJM podle § 737 odst. 1 o. z., nikoliv podle obecných ustanovení o relativní neúčinnosti (§ 589 a násl. o. z.).

7. Soud prvního stupně považoval za rozhodné, že dne 21. 2. 2017 uzavřeli žalovaná a M. V. dohodu o vypořádání SJM, na jejímž základě byla žalovaná zapsána jako vlastnice předmětných nemovitostí s právními účinky zápisu k 28. 4. 2017, a že M. V. byl v soudním řízení zavázán k plnění částky výše uvedené ve prospěch žalobkyně. Sporným byl úmysl krátit věřitele, ten by však soud, jak uvedl, hodnotil, pokud by věc právně posuzoval v režimu § 590 o. z., nikoliv v režimu § 737 o. z.

8. Soud prvního stupně též konstatoval, že § 589 a násl. o. z. jsou z hlediska podstaty právního institutu adekvací § 42a zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, (dále jen „obč. zák.“) a § 737 o. z. je adekvací § 150 odst. 2 obč. zák. Tyto právní instituty jsou však koncipovány odlišně. Soud odkázal na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 71 Co 50/2015 (publikováno v ASPI), a z něho dovodil, že nárok podle § 737 odst. 1 o. z. je samostatným právním institutem, nicméně je – za použití analogické aplikace § 589 o. z. – nutné, aby existovalo vykonatelné soudní rozhodnutí, což je v posuzovaném případě splněno. Podmínky pro uplatnění § 590 o. z. se tak na tuto věc nevztáhnou. Neúčinnost zde nastává přímo ze zákona, je-li tu vykonatelná pohledávka, dohoda o vypořádání SJM a je-li právo třetí osoby dotčeno, tzn. je-li věřitel dohodou krácen.

9. Soud prvního stupně uzavřel, že za situace, kdy předmětem dohody je nemovitá věc zapisovaná do veřejného seznamu, dohoda nabývá účinků týkajících se k této nemovité věci zápisem do veřejného seznamu, tedy 28. 4. 2017. Ke dni vzniku závazku manžela, k němuž lze vztáhnout § 737 o. z., tak existoval majetek, z něž mohl být prokázán nárok žalobkyně uspokojen, tedy právo žalobkyně bylo vypořádáním dotčeno. Vypořádání SJM učiněné mezi žalovanou a M. V. je tak vůči žalobkyni neúčinné.

10. Žalovaná však vznesla námitku promlčení, kterou soud shledal důvodnou. Právo domáhat se relativní neúčinnosti podle § 737 odst. 1 o. z. je právem, které se promlčuje. Dále vyložil, že podle § 619 o. z. jedná-li se o právo vymahatelné u orgánu veřejné moci, počne promlčecí lhůta běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé, přičemž právo může být uplatněno poprvé, pokud se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, anebo kdy se o nich dozvědět měla a mohla. Právní účinky zápisu do katastru nemovitostí napadené dohody nastaly k 28. 4. 2017, zápis byl proveden 28. 5. 2017, a tohoto dne se mohla žalobkyně dozvědět o rozhodné okolnosti. Podle § 629 odst. 1 o. z. je promlčecí lhůta tříletá. Pokud byla žaloba podána u soudu dne 4. 2. 2021, nárok je promlčen. Proto žalobu zamítl.

11. Krajský soud v Praze k odvolání žalobkyně rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o

nákladech odvolacího řízení. Odvolací soud s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2011, sp. zn. 29 Cdo 3450/2011, „přítakal“ skutkovým závěrům a právnímu posouzení věci soudem prvního stupně. Vyložil institut odpůřícího práva podle § 589 a násl. o. z. a dodal: „Naproti tomu § 737 o. z. je zaměřen na ochranu práv třetích osob v souvislosti s vypořádáním zaniklého, zrušeného nebo zúženého SJM. V odstavci 1 je založena obecná možnost ochrany třetí osoby dotčené vypořádáním. Ustanovení je použitelné pro všechny případy, kdy je vypořádáním dotčeno jakékoliv právo jakékoliv třetí osoby a svojí obecností dopadá na všechny případy vypořádání. Právo třetí osoby by tak nemělo být dotčeno ani při vypořádání na základě rozhodnutí soudu, ale ani tehdy, dojde-li k vypořádání na základě nevyvratitelné domněnky vymezené v § 741 o. z. Pokud bylo právo třetí osoby vypořádáním dotčeno, může se domáhat, aby soud určil, že vypořádání je vůči ní neúčinné. Právo na stanovení neúčinnosti podléhá promlčení v obecné promlčecí lhůtě. Třetí osoba musí v rámci uplatnění práva unést břemeno tvrzení a břemeno důkazní zejména ohledně skutečnosti, jaké její existující právo bylo vypořádáním dotčeno a jakým způsobem. Na rozdíl od úpravy odporovatelnosti podle § 589 a násl. o. z. není podstatné, zda k dotčení práva třetí osoby došlo úmyslně či nikoliv. Není však třeba, aby byla relativní neúčinnost dohody o vypořádání vyslovena v samostatném soudním řízení. Nelze vyloučit, aby byla relativní neúčinnost vypořádání ve vztahu k třetí osobě konstatována v řízení, které bylo zahájeno na základě žaloby na plnění, v jehož rámci bude rozhodnuta předběžná otázka relativní neúčinnosti dohody o vypořádání, případně jiných způsobů vypořádání“.

12. „V přezkoumávaném případě se odvolací soud ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že institut odpůřícího práva upravený v § 589 a násl. o. z. a institut neúčinnosti upravený v § 731 a násl. o. z. jsou samostatnými právními instituty a není mezi nimi vztah obecné a zvláštní úpravy, tím méně jakési úpravy ‚doplňkové‘. To vyplývá nejen z vlastních odlišností těchto institutů, ale i z jejich účelu. Zatímco účelem institutu odpůřícího práva je ochrana věřitele před dlužníkem, vůči němuž má vykonatelnou pohledávku, před jeho právním jednáním, které maří, případně podstatně ztěžuje uspokojení této pohledávky, institut neúčinnosti chrání jakoukoliv třetí osobu (tedy nejen věřitele), která může být jakýmkoliv způsobem dotčena vypořádáním SJM. Předpoklady odpůřícího práva jsou existence vykonatelné pohledávky věřitele a právní jednání dlužníka, které uspokojení této pohledávky zkracuje, existence zavinění obou stran odporovatelného právního jednání a úmysl dlužníka zkrátit věřitele a na straně povinné osoby alespoň zaviněná neznalost úmyslu dlužníka, přičemž pro podání odpůřčí žaloby stanoví zákon prekluzivní lhůty. Právě s ohledem na tyto prekluzivní lhůty obsahuje úprava odpůřícího práva § 593 o. z. o výhradě dovolat se neúčinnosti právního jednání, která má za následek jejich stavení. Protože právní úprava neúčinnosti, která jako předpoklad uplatnění práva požaduje toliko vypořádání SJM (jakýmkoliv způsobem) a skutečnost, že třetí osoba (nikoliv jen věřitel) byla takovým vypořádáním dotčena (jakýmkoliv způsobem, nemusí jít o vykonatelnou pohledávku), přičemž se nevyžaduje ani zavinění, ani úmysl zkrátit věřitele, žádné prekluzivní lhůty neobsahuje, neobsahuje ani ustanovení o výhradě dovolat se neúčinnosti právního jednání. Z uvedeného je zřejmé, že použití § 593 o. z. na právo vyplývající z § 737 odst. 1 o. z. není možné. Soud prvního stupně proto nepochybil, když toto ustanovení na zjištěný skutkový stav za situace, kdy se žalobkyně domáhá určení neúčinnosti dohody o vypořádání SJM podle § 737 odst. 1 o. z., neaplikoval“.

13. „Správným shledal odvolací soud rovněž závěr soudu prvního stupně, že žalovaná vnesla námitku promlčení žalobou uplatněného nároku důvodně. Právo na stanovení neúčinnosti dohody o vypořádání jmění podle § 737 odst. 1 o. z. podléhá promlčení v obecné tříleté promlčecí lhůtě. Sporná dohoda nabyla účinků, pokud jde o předmětné nemovitosti, v souladu s § 738 odst. 1 věty druhé o. z. zápisem do katastru nemovitostí, k čemuž došlo dne 28. 5. 2017 s účinky vkladu 28. 4. 2017. Dne 28. 5. 2017 se tedy žalobkyně mohla dozvědět o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty a tohoto dne tedy počala promlčecí doba běžet (§ 619 odst. 1, 2 o. z.). Žaloba byla podána až dne 4. 2. 2021, tedy po jejím uplynutí. Soud I. stupně proto postupoval správně, pokud žalobu zamítl pro promlčení, jehož se žalovaná řádně dovolala“.

Dovolání a vyjádření žalované:

14. Proti rozsudku odvolacího soudu podává žalobkyně dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 o. s. ř. Tvrdí, že „přípustnost dovolání je založena tím, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Předmětnou právní otázkou je, zda mezi ustanoveními § 589 a násl. a § 731 a násl. občanského zákoníku je vztah obecné a zvláštní právní normy („doplňkovosti“) a zda tedy lze aplikovat pravidla obecné úpravy relativní neúčinnosti podle § 589 a násl. obč. zák. v těch případech, kde to není v rozporu s § 737 obč. zák. nebo zda se jedná o zcela samostatné právní instituty“. Z toho se podává i dosud neřešená právní otázka, zda na běh promlčecí lhůty k uplatnění práva namítat relativní neúčinnost dohody o vypořádání SJM podle § 737 odst. 1 o. z. lze aplikovat § 593 o. z.

15. Důvodem dovolání je nesprávné právní posouzení věci odvolacím soudem (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

16. Za nesprávné právní posouzení věci považuje dovolatelka závěr odvolacího soudu, že ustanovení § 589 a násl. o. z. a § 731 a násl. o. z. jsou samostatnými právními instituty a není mezi nimi vztah obecné a zvláštní právní úpravy. Na rozdíl od odvolacího soudu se dovolatelka domnívá, že mezi těmito ustanovení takový vztah je. Odkazuje na názory vyslovené v odborné literatuře, podle kterých § 737 o. z. by měl být pojímán jako doplňková úprava, která nevylučuje subsidiární aplikaci obecných ustanovení o relativní neúčinnosti tam, kde to není v rozporu s § 737 o. z. (viz zejména Melzer, F., Tégl, P. a kol. in Občanský zákoník – velký komentář. Praha: Leges, 2016, svazek IV/I, s. 559–562), a uzavírá: „Ustanovení § 593 o. z. je součástí obecné části občanského zákoníku, hlavy právních skutečností. Úprava manželského majetkového práva neobsahuje žádné ustanovení o výhradě práva dovolat se neúčinnosti právního jednání a o stavění lhůt, takže je dle názoru dovolatelky na místě, aby se použila úprava obecná, tedy § 593 o. z.“ Nesprávnost právního posouzení věci spatřuje žalobkyně v tom, že soudy na danou věc neaplikovaly ustanovení § 589 a násl. o. z., zejména pak § 593 o. z. o stavění běhu prekluzivní (v této věci promlčecí) lhůty.

17. Pokud by soudy správně aplikovaly na danou věc § 593 o. z., došly by ke správnému právnímu posouzení v této věci, že dnem doručení výhrady práva dovolat se neúčinnosti právního jednání žalované, tedy od 25. 5. 2017 došlo ke stavění promlčecí lhůty a lhůta do dne vykonatelnosti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8, č. j. 12 C 103/2015 (vykonatelnost 5. 1. 2021) neběžela. Nárok dovolatelky tudíž nemůže být promlčen.

18. Dovolatelka navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze, stejně jako jemu předcházející rozsudek Okresního soudu Praha-východ, zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.

19. Žalovaná ve vyjádření k dovolání tvrdí, že úprava obou odporovatelností navazuje na kusou, nicméně obdobnou úpravu podle zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. prosince 2013. Původní úprava odporovatelnosti podle § 42a obč. zák. totiž nijak nesouvisela s úpravou ochrany práv věřitelů při vypořádání SJM podle ustanovení § 150 odst. 2 „starého“ občanského zákoníku („Práva věřitelů nesmí být dohodou manželů dotčena.“). Jak poznamenal Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 20 Cdo 2085/2006: „Aby § 150 odst. 2 obč. zák. nebyl obsoletní právní normou, je namísto takový výklad, podle něhož zásah do práv uvedených osob (věřitelů) má za následek bez dalšího (tedy bez nutnosti domáhat se vyslovení právní neúčinnosti soudem podle § 42a obč. zák.) neúčinnost dohody o vypořádání společného jmění manželů.“ Je zřejmé, že úprava ochrany věřitele dotčeného dohodou o rozdělení SJM se od úpravy ex lege podle „starého“ občanského zákoníku posunula k možnosti domáhat se soudního určení neúčinnosti podle § 737 odst. 1 občanského zákoníku, mimo to bylo právo rozšířeno i na jakoukoliv třetí osobu, jejíž právo bylo dotčeno, tj. nejen věřitele, nicméně závěr o možné nadbytečnosti právní úpravy, pokud by obecná úprava odporovatelnosti dopadala i na možnost domáhat se určení neúčinnosti dohody o vypořádání

SJM, vyjádřený v citovaném rozsudku Nejvyššího soudu, je aplikovatelný i na případ současného znění.

20. Jinými slovy, pokud by zákonodárce necítil potřebu upravit institut odporovatelnosti dohody o vypořádání SJM samostatně, v odlišném institutu, odkázal by ohledně možnosti uplatnění na úpravu podle § 589 an. o. z. a samostatnou úpravu by zcela vypustil, resp. nestanovil by zvláštní podmínky pro její aplikovatelnost.

21. Odporovatelnost podle § 737 odst. 1 o. z. není jediným případem, kdy se lze nad rámec úpravy obsažené v § 589 an. o. z. neúčinnosti domáhat. Další příklady úpravy lze nalézt i v § 1524 odst. 2, § 1588 odst. 2, § 1654 odst. 2, § 1893 odst. 3, § 2146, § 2181 a § 2354 o. z. V těchto případech jde skutečně o doplňkovou, speciální, úpravu k § 589 a násl. o. z., zákonodárce tento vztah dokonce výslovně vyjadřuje (srov. např. § 1524 odst. 2: „Nejsou-li věc nebo svěřenské nástupnictví zapsány do veřejného seznamu a naloží-li dědic s věcí, kterou nabyt z dědictví, způsobem mařícím nebo omezujícím práva svěřenského nástupce, aniž s tím svěřenský nástupce souhlasil, má svěřenský nástupce právo domáhat se podle ustanovení o relativní neúčinnosti, aby soud určil, že právní jednání dědice není vůči němu právně účinné.“).

22. Danému názoru přisvědčuje i odborná literatura, kterou žalobkyně pomíjí [Kralíčková, Z., Hrušáková, M., Westphalová, L. a kol.: Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 306, Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J., Zuklínová, M.: Občanský zákoník, Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014, svazek III, s. 191].

23. Ze znění § 593 o. z. vyplývá, že výhrada náleží jen věřiteli. Okruh oprávněných domáhat se neúčinnosti dohody o vypořádání SJM je však širší. Kromě přímých věřitelů se může jednat i o další poškozené osoby, např. děti manželů. Na ně by ovšem výhrada aplikována být nemohla, pokud by nebyly v postavení věřitelů, v opačném případě by se jednalo o výklad odporující samotnému znění normy. Účelem výhrady věřitele je ochrana před prekluzí práva na vyloučení neúčinnosti právního jednání (srov. závěry usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 3914/2016). Právo domáhat se neúčinnosti dohody o vypořádání SJM má obecnou promlčecí tříletou lhůtu a na rozdíl od lhůt vyjádřených v § 590 odst. 1 o. z. neprekluje. Je tedy zřejmé, že výhrada by nebyla při promlčení aplikovatelná i s ohledem na stanovený důvod stavění promlčecí lhůty podle § 648 o. z. Naopak rozdílnost obou institutů spočívá i v požadavcích na aktivně legitimovaného. Zatímco u odporovatelnosti je jím podle § 589 odst. 1 o. z. věřitel disponující v době podání žaloby vykonatelnou pohledávkou, podle § 737 odst. 1 o. z. je jím jakákoliv třetí osoba, která byla poškozena uzavřením dohody o vypořádání SJM, tedy odpadá požadavek na vykonatelnost pohledávky a s tím související otázka, jak řešit kolizi běhu promlčecí lhůty s požadavkem na vykonatelnost.

24. Žalovaná nijak nezastírá, že institut „obecné“ neúčinnosti a „zvláštní“ neúčinnosti jsou vzájemně příbuzné, nicméně u obou institutů nelze dovodit režim „doplňkové úpravy“, ale je správný závěr, že tyto instituty stojí samostatně, tudíž je závěr soudů obou stupňů o neaplikovatelnosti výhrady věřitele na řízení o neúčinnosti dle § 737 odst. 1 o. z. správný.

25. Žalovaná navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání odmítl.

Přípustnost dovolání a jeho náležitosti:

26. Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., že je uplatněn dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 1 o. s. ř. a že jsou splněny i další náležitosti dovolání a podmínky dovolacího řízení (zejména § 240 odst. 1, § 241 o. s. ř.), napadené rozhodnutí přezkoumal a zjistil, že dovolání je důvodné.

27. Přípustnost dovolání je založena tím, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a to vztahu § 589 a násl. o. z. k § 737 odst. 1 o. z. a možnosti analogické aplikace § 593 o. z. na běh promlčecí lhůty k uplatnění relativní neúčinnosti podle § 737 odst. 1 o. z. S tím je spojena otázka promlčení práva dovolat se relativní neurčitosti.

Rozhodná právní úprava:

28. Zkracuje-li právní jednání dlužníka uspokojení vykonatelné pohledávky věřitele, má věřitel právo domáhat se, aby soud určil, že právní jednání dlužníka není vůči věřiteli právně účinné. Toto právo má věřitel i tehdy, je-li právo třetí osoby již vykonatelné, anebo bylo-li již uspokojeno (§ 589 odst. 1 o. z.).

29. Neúčinnost právního jednání dlužníka se zakládá rozhodnutím soudu o žalobě věřitele, kterou bylo odporováno právnímu jednání dlužníka (odpůrcí žaloba) (§ 589 odst. 2 o. z.).

30. Vyhradí-li si věřitel dříve, než se jeho pohledávka stane vykonatelnou, právo dovolat se neúčinnosti právního jednání tím, že výhradu prostřednictvím notáře, exekutora nebo soudu oznámí tomu, vůči komu se neúčinnosti právního jednání může dovolat, pak věřiteli lhůta k dovolání se neúčinnosti právního jednání neběží, dokud se pohledávka vykonatelnou nestane (§ 593 o. z.).

31. Je-li společné jmění zrušeno nebo zanikne-li, anebo je-li zúžen jeho stávající rozsah, provede se likvidace dosud společných povinností a práv jejich vypořádáním. Dokud zúžené, zrušené nebo zaniklé společné jmění není vypořádáno, použijí se pro ně ustanovení o společném jmění přiměřeně (§ 736 o. z.).

32. Vypořádáním jmění nesmí být dotčeno právo třetí osoby. Bylo-li její právo vypořádáním dotčeno, může se třetí osoba domáhat, aby soud určil, že je vypořádání vůči ní neúčinné (§ 737 odst. 1 o. z.).

33. Vypořádání dluhů má účinky jen mezi manžely (§ 737 odst. 2 o. z.).

Důvodová zpráva k § 737 o. z.:

34. V důvodové zprávě k § 737 o. z. se konstatuje: „Přes zákaz dotčená třetí osoba se může u soudu domoci ochrany v podobě relativní neúčinnosti vypořádání [sankce neplatnosti se nejví vhodnou, a to ani v podobě neplatnosti relativní, pro svůj absolutní dopad (působení vůči všem), který v tomto případě nelze považovat za žádoucí]. Tvrzení o újmě způsobené dotčením (resp. v podobě dotčení) a důkaz o ní jsou podmínkou úspěšnosti takové žaloby: povinnost tvrzení a povinnost důkazní takto leží na žalujícím, on tedy také ponese případnou škodu, kterou by druhému manželovi způsobil. Právo domáhat se u soudu vyloučení účinků lze uplatnit ve stejné lhůtě, jaká pravidelně platí i pro jiná majetková práva. V tomto případě nelze vyloučit ani použití žaloby na plnění, když v rámci řízení o této žalobě bude rozhodnuta předběžná otázka relativní neúčinnosti“.

35. V komentáři k tomuto ustanovení M. Zuklínová, která se podílela na přípravě návrhu zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (viz Melzer, F., Tégl, P. a kol.: Občanský zákoník – velký komentář. Praha: Leges, 2013, svazek I, s. XXI), uvádí: „Pravidelně půjde o právo věřitele, ale nelze vyloučit, že půjde i o právo takové třetí osoby, která sice věřitelem není, ale má postavení s postavením věřitele srovnatelné. Takové postavení má např. oprávněný ze služebnosti, z práva stavby či jiného věcného práva k věci cizí. Pakliže přes takový zákaz dojde při vypořádání k dotčení práva třetí osoby, tj. např. bude omezena možnost věřitele uspokojit se na majetku dlužníka, může se dotčená třetí osoba domáhat určení, že je vypořádání vůči ní neúčinné. Jde samozřejmě o právo svou povahou velmi blízké institutu relativní neúčinnosti, ale vzhledem k taxativně danému okruhu důvodů, kdy se věřitel může zkracujícímu právnímu jednání dlužníka bránit (odpůrcí žalobou), nelze k těmto důvodům ani

takto - jakoby oklikou - přidávat další důvod". (Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J., Zuklínová, M.: Občanský zákoník, Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014, svazek III, s. 191).

Právní názor dovolacího soudu:

36. Právní názor odvolacího soudu je částečně správný. Ani dovolací soud nesdílí názor o tom, že § 737 odst. 1 o. z. představuje jen „doplňkovou“ úpravu k úpravě relativní neúčinnosti v § 589 a násl. o. z.

37. Při výkladu § 737 odst. 1 o. z. je třeba vyjít z textu zákona a z důvodové zprávy k tomuto ustanovení.

38. Zákon zakazuje, aby se vypořádání SJM dotklo práv třetí osoby. Účinky relativní neúčinnosti se vztahují na všechny způsoby vypořádání SJM. Již pouhé překročení tohoto zákazu musí mít nutně hmotněprávní účinky, stejně jako tomu bylo v případě § 150 odst. 2 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník („obč. zák.“); neúčinnost nastala již ze zákona (k tomu viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 20 Cdo 2085/2006). Tyto účinky však podle současné úpravy nenastávají ze zákona, „ex lege“, jejich vyvolání je závislé na aktivitě dotčené osoby.

39. Důvodová zpráva konstatuje, že při uplatnění relativní neúčinnosti „nelze vyloučit ani použití žaloby na plnění, když v rámci řízení o této žalobě bude rozhodnuta předběžná otázka relativní neúčinnosti“ (stejně s odkazem na důvodovou zprávu i J. Psutka in Králíčková, Z., Hrušáková, M., Wespthalová, L. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo. Praha: C. H. Beck, 2. vydání, 2020, s. 307). Vychází se zjevně z toho, že relativní neúčinnost nastává nezávisle na soudním rozhodnutí; existenci práv a povinností, které mohou být založeny jen konstitutivním rozhodnutím, nelze totiž posuzovat jako předběžnou otázku, podmínkou jejich vzniku je, že musí být uvedeny ve výroku rozhodnutí a být účastny účinků jeho právní moci. Prosadí-li se tedy účinky relativní neúčinnosti v soudním řízení, aniž by byla tato neúčinnost konstatována ve výroku (byť i předchozího) rozhodnutí, musí jít v takovém řízení o rozhodnutí deklaratorní, které jen konstatuje již existující hmotněprávní stav. Pak není důvod pro závěr, že relativní neúčinnost podle § 737 o. z. lze uplatnit jen v soudním řízení.

40. Ostatně pokud důvodová zpráva připouští řešení relativní neúčinnosti jako otázky předběžné, je patrně inspirována závěrem rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 20 Cdo 2085/2006, ve kterém se k § 150 odst. 2 obč. zák. uvádí: „Z toho, že neúčinnost - na rozdíl od odporovatelnosti - nastává přímo ze zákona, vyplývá, že ji lze uplatnit námitkou ve sporu (nebo v jiném řízení). Žalobu o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí, opírající se o vlastnické právo žalobce k exekuci postižené věci, soud zamítne, jestliže námitka žalovaného je důvodná, popřípadě vyjde-li za řízení jinak najevo, že žalobce vlastnictví získal na základě vůči žalovanému neúčinné dohody o vypořádání společného jmění manželů“. I z toho se podává, že důvodová zpráva nepředpokládá - pokud jde o založení relativní neúčinnosti - zásadní rozdíl oproti dosavadnímu stavu, s výjimkou toho, že relativní neúčinnost nastává až poté, kdy ji oprávněný v řízení či mimo něj uplatní.

41. Konečně lze srovnat text § 598 a násl. s textem § 737 o. z. „Neúčinnost právního jednání dlužníka se zakládá rozhodnutím soudu o žalobě věřitele, kterou bylo odporováno právnímu jednání dlužníka (odpůrcí žaloba)“ (§ 589 odst. 2 o. z.). Takové ustanovení úprava vypořádání SJM nemá. Je tomu tak proto, že v § 737 odst. 1 o. z. jde o rozhodnutí deklaratorní, jak vyplývá z důvodové zprávy; je tedy vyloučeno, aby hmotněprávní účinky byly založeny až rozhodnutím soudu.

42. Relativní neúčinnost právní skutečnosti, kterou bylo vypořádáno zaniklé společné jmění manželů tak, že bylo dotčeno právo třetí osoby (§ 737 odst. 1 o. z.), tak nastává, aniž by ji bylo třeba „určit“ v soudním řízení. K jejímu vyvolání je však třeba aktivity třetí osoby; ta se musí relativní neúčinnosti

vůči tomu, kdo od dlužníka nabyl právo za podmínek uvedených v § 737 odst. 1 o. z., dovolat, a to adresovaným projevem vůle (právním jednáním). K nutnosti dovolat se relativní neúčinnosti, resp. k potřebné aktivitě dotčené osoby viz i Melzer, F., Tégl, P. a kol.: Občanský zákoník – velký komentář. Praha: Leges, 2016, svazek IV/I, s. 561, J. Psutka in Králíčková, Z., Hrušáková, M., Wespthalová, L. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo. Praha: C. H. Beck, 2. vydání, 2020, s. 307, byť dovolací soud nesdílí v těchto komentářích zastávaný názor, že toto dovolání lze učinit jen v soudním řízení; jde totiž o hmotněprávní jednání.

43. Zákon v § 737 odst. 1 o. z. nepožaduje, aby pohledávka věřitele byla vykonatelná, jako je tomu v § 598 odst. 1 o. z. Důvodová zpráva k § 737 o. z. říká: „Tvrzení o újmě způsobené dotčením (resp. v podobě dotčení) a důkaz o ní jsou podmínkou úspěšnosti takové žaloby“. Tedy není třeba tvrzení o vykonatelnosti pohledávky jako je tomu v § 589 odst. 1 o. z., ale jen o způsobené újmě; to je samozřejmě něco jiného, újma je tu i v případě, že o dotčeném právu soud dosud nerozhodoval. Ostatně vzhledem k tomu, že hypotéza § 737 odst. 1 o. z. je oproti § 589 odst. 1 o. z. jiná, širší, ani zde o „vykonatelné právo“ jako podmínku relativní neúčinnosti jít nemůže; jsou pod ní totiž zahrnutelné nejen (potenciálně vykonatelné) pohledávky, ale i jiná práva, která vypořádáním nesmí být dotčena (k tomu viz M. Zuklínová v citovaném komentáři, podobně J. Psutka ve výše uvedeném komentáři, s. 307). Výklad požadující i k relativní neúčinnosti právní skutečnosti podle § 737 odst. 1 o. z. existenci „vykonatelné pohledávky“, resp. vykonatelného práva, tak nemá oporu v zákoně. Podmínkou je existující právo třetí osoby, které je vypořádáním dotčeno. Ostatně ani § 150 odst. 2 obč. zák., podle něhož práva věřitelů nesměla být dohodou manželů dotčena, nechránil jen „vymahatelné pohledávky“ (viz § 42a obč. zák.), ale „práva věřitelů“; nebylo tedy třeba nejprve dosáhnout exekučního titulu, relativní neúčinnost nastala již tím, že dohoda o vypořádání SJM se negativně dotkla „práva věřitele“. Ze zákona č. [89/2012](#) Sb. – a nejen z jeho textu – se nepodává, že by tu došlo k nějaké zásadní změně tak, že by nadále bylo nutné toto právo nejprve uplatnit u soudu a dovolat se relativní neúčinnosti.

44. Kdyby zákonodárce chtěl vztáhnout účinky zkracujícího právního jednání dlužníka (§ 589 odst. 1 o. z.) i na dohodu o vypořádání SJM, mohl by – stejně jako v § 1524 odst. 2 o. z. – uvést, že věřitel „má právo domáhat se podle ustanovení o relativní neúčinnosti, aby soud určil, že vypořádání společného jmění manželů není vůči němu právně účinné“. Zákonodárce má tedy k dispozici způsob, jak stanovit, že dotčená osoba může postupovat podle ustanovení o relativní neúčinnosti, byť i obdobně nebo přiměřeně; pokud jej v § 737 odst. 1 o. z. nepoužil, ač to v jiném případě učinil, pak lze i s přihlédnutím ke shora uvedenému usoudit, že v tomto případě takový postup nechtěl (tím ovšem dovolací soud nepředjímá řešení problematiky u jiných případů relativní neúčinnosti, které nejsou obsaženy v § 589 o. z.).

45. Relativní neúčinnost právní skutečnosti, kterou bylo vypořádáno společné jmění manželů, tak lze uplatnit (vyvolat) bez ohledu na to, že dotčené právo (či pohledávka) bylo vykonatelné.

46. Ustanovení § 593 o. z. chrání toho, kdo má proti dlužníkovi pohledávku, která se dosud vykonatelnou nestala; je tomu tak proto, že v době, kdy nastala skutečnost, kterou bylo právo plynoucí z pohledávky dotčeno, věřitel ještě nedosáhl pravomocného a vykonatelného rozhodnutí, resp. nebyla tu jiná skutečnost, zakládající vykonatelnost pohledávky, a hrozí tak prekluze práva domáhat se „určení“ (toto slovo užívá zákon, jde však o založení, vznik) relativní neurčitosti. Na takovou podmínku (vykonatelnost) není uplatnění relativní neúčinnosti podle § 737 odst. 1 o. z. vázáno, a proto není zapotřebí chránit věřitele podobně jako v § 593 o. z., a to ani prostřednictvím analogické aplikace tohoto ustanovení.

47. I když se tedy hypotézy norem obsažených v § 589 o. z. a v § 737 odst. 1 o. z. zčásti překrývají, jde o samostatná práva a předpoklady jejich uplatnění nejsou zcela totožné; obě lze za splnění podmínek v nich uvedených i kumulovat. Tak např. jestliže se právo na uplatnění relativní

neúčinnosti podle § 737 odst. 1 o. z. promlčuje ve tříleté promlčecí lhůtě (k tomu viz níže), věřitel se může dovolat neúčinnosti právního jednání, včetně dohody o vypořádání SJM, které dlužník učinil v posledních pěti letech v úmyslu zkrátit své věřitele, byl-li takový úmysl druhé straně znám [§ 590 odst. 1 písm. a) o. z.]. I v případě, že právo uvedené v § 737 odst. 1 o. z. by bylo již promlčeno (k tomu viz bod 50 a násl. níže), může věřitel žádat ochranu podle § 590 odst. 1 písm. a) o. z. Jde o dva sice svou podstatou blízké, avšak samostatné, na sobě nezávislé nároky.

48. Zbývá otázka, proč zákonodárce připojil k zákazu uvedenému v první větě § 737 odst. 1 o. z. (a obsaženému již v § 150 odst. 2 obč. zák.) větu: „Bylo-li její právo vypořádáním dotčeno, může se třetí osoba domáhat, aby soud určil, že je vypořádání vůči ní neúčinné“. To důvodová zpráva nevysvětluje a v praxi ani v právní teorii či odborné literatuře nebyl před přijetím zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, vznesen a odůvodněn požadavek na takovou změnu, která by vázala uplatnění relativní neúčinnosti vypořádání SJM na konstitutivní rozhodnutí. Problém byl v tom, že § 150 odst. 2 neobsahoval sankci za jednání v něm uvedené; ta byla (v podobě relativní neúčinnosti) dovozena judikaturou. Tento nedostatek se nová úprava pokusila odstranit, přičemž však použila k vyjádření hmotněprávního stavu procesní terminologii, což vyvolalo nedorozumění a také zdánlivý rozpor mezi důvodovou zprávou a textem zákona (viz výše).

49. K tomu se ještě uvádí: Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, se, pokud jde o některé aspekty vztahu hmotného a procesního práva, terminologicky vrátil k obecnému zákoníku občanskému z roku 1811 (OZO); ten – po vzoru římského práva – na mnoha místech neupravoval, na co má někdo právo, ale stanovil, co může žalovat, resp. čeho se může u soudu domáhat, ačkoliv šlo o vyjádření toho, na co má právo; teprve z oprávnění žalovat bylo možno vyvodit obsah jeho hmotného práva. Pozdější občanské zákoníky takto již v zásadě nepostupovaly, nicméně zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, se na některých místech vrátil k „žalobní“ terminologii; existenci hmotněprávních oprávnění a povinností, existujících a uplatnitelných i mimo soudní řízení, vyjadřuje opisem, tím, čeho se lze u soudu domáhat, co lze žalovat nebo namítat (např. pokud jde o neplatnost právních jednání.) Pokud tedy dává někomu právo „žalovat“ či „domáhat se něčeho u soudu“, není apriori zřejmé, zda jde o žalobu na plnění, kterou by měl žalobce k dispozici i bez jejího výslovného „poskytnutí“ v zákoně (o tu jde zjevně u žalob vlastnických – v § 1040 a násl. o. z.), anebo o žalobu jinou (o žalobu právotvornou, na vydání konstitutivního rozhodnutí). Např. neplatí, že vlastník nemá již „ex lege“, bez ohledu na soudní řízení, právo na vydání věci jen proto, že § 1040 obč. zák. stanoví, že „kdo věc neprávem zadržuje, může být vlastníkem žalován, aby ji vydal“. Podobně viz i procesně formulovaný § 1041 o. z., ve kterém také jde o vymezení vlastnickova hmotného práva. Viz též § 588 o. z., kde se uvádí, že „soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti“, i když tu jde zjevně o stanovení absolutní neplatnosti právního jednání, bez ohledu na to, zda ve věci je vedeno soudní řízení. Stejně tak zákon používá v § 589 o. z. obrat „aby soud určil“, v právní terminologii tradičně spjatý s určovací žalobou (§ 80 o. s. ř.), ačkoliv z § 589 odst. 2 o. z. (podobné ustanovení úprava vypořádání SJM nemá) se jasně podává, že tu jde o žalobu na vydání konstitutivního rozhodnutí. Proto nelze z toho, že zákon nyní stanoví, že „může se třetí osoba domáhat, aby soud určil, že je vypořádání vůči ní neúčinné“, bez dalšího dovodit, že jde o relativní neúčinnost nepřímou, která může být založena jen konstitutivním rozhodnutím.

K promlčení práva uplatnit relativní neúčinnost dohody o vypořádání SJM podle § 737 odst. 1 o. z.:

50. Právo na uplatnění (dovolání se) relativní neúčinnosti vypořádání SJM (§ 737 odst. 1 o. z.) podléhá promlčení v obecné promlčecí lhůtě podle § 629 o. z. (viz důvodová zpráva, dále Psutka, J. in Komentář k § 737 in: Králíčková, Z., Hrušáková, M., Westphalová, L. a kol.: Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 306, marg. č. 2.; dále Melzer, F., Tégl, P. a kol.: Občanský zákoník – velký komentář. Praha: Leges, 2016, svazek IV/I, s. 562).

51. Přímá aplikace § 593 o. z. na uplatnění žaloby na relativní neúčinnost vypořádání SJM možná

není již proto, že v tomto ustanovení jde výslovně o zastavení běhu (prekluzivní) lhůty k dovolání se neúčinnosti právního jednání; taková lhůta není pro nárok podle § 737 odst. 1 o. z. stanovena. Ostatně není-li podmínkou pro uplatnění následků relativní neúčinnosti podle § 737 o. z. stanovena podmínka „vykonatelnosti“ dotčeného práva, je přiměřená aplikace § 593 o. z. na případ relativní neúčinnosti podle zmíněného ustanovení bezpředmětná. Nemá-li tedy úprava relativní neúčinnosti vypořádání SJM ustanovení obdobné § 593 o. z., nejde o mezeru v zákoně, kterou by bylo možno vyplnit analogickou aplikací tohoto ustanovení.

52. Při posuzování běhu promlčecí lhůty k uplatnění práva a povinností plynoucích z relativní neúčinnosti právní skutečnosti zakládající vypořádání společného jmění manželů (§ 737 odst. 1 o. z.) se tak § 593 o. z. neuplatní.

53. Institut relativní neúčinnosti je blízký relativní neplatnosti právního jednání. V obou případech právní jednání postižené důvodem neplatnosti či neúčinnosti je platné a vyvolá zamýšlené právní důsledky, nicméně na základě aktivity dotčené strany lze tyto účinky zrušit (anulovat), a to buď jen ve vztahu mezi osobou dotčenou a osobou, která nabyla právo od dlužníka (relativní neúčinnost), nebo s důsledky vůči každému (relativní neplatnost).

54. „Právo dovolat se relativní neplatnosti právního úkonu bylo vykonáno jak tehdy, bylo-li uplatněno žalobou (vzájemnou žalobou) podanou u soudu nebo námitkou v rámci obrany proti uplatněnému právu v řízení před soudem, tak i v případě, že bylo vykonáno vůči ostatním (všem) účastníkům právního úkonu jen mimosoudně“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2007, sp. zn. 21 Cdo 948/2006, publikovaný pod č. 97/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část civilní).

55. České právo vychází z toho, že se promlčují majetková práva, a to nejen práva na plnění, ale i tzv. kreační oprávnění, která spočívají v tom, že opravňují k bezprostřednímu působení na právní poměry v podobě vzniku, změny nebo jejich zániku. Zatímco nárok je třeba v promlčecí lhůtě uplatnit u soudu, kreační oprávnění se realizují hmotněprávním jednáním, které se musí stát před uplynutím promlčecí lhůty perfektním. Mezi tato oprávnění patří i právo namítat relativní neplatnost (Melzer, F., Tégl, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář. Praha: Leges, 2014, svazek III., s. 777).

56. Také právo dovolat se relativní neúčinnosti právního jednání podle § 737 odst. 1 o. z. je tzv. kreačním oprávněním; proto je třeba se relativní neúčinnosti dovolat v promlčecí lhůtě vůči tomu, kdo na základě vypořádání SJM nabyl právo za podmínek uvedených v tomto ustanovení, aniž by bylo třeba v této lhůtě právo uplatnit u soudu.

57. Lze uzavřít: Právo dovolat se relativní neúčinnosti vypořádání společného jmění manželů podle § 737 odst. 1 o. z. bylo vykonáno jak tehdy, bylo-li uplatněno žalobou (vzájemnou žalobou) podanou u soudu nebo námitkou v rámci obrany proti uplatněnému právu v řízení před soudem, tak i v případě, že bylo vykonáno jen mimosoudně vůči tomu, kdo na základě vypořádání SJM nabyl právo za podmínek uvedených v tomto ustanovení. Promlčení tohoto práva tak dotčená osoba zabrání i tím, že je v obecné promlčecí lhůtě uplatní vůči nabyvateli práva mimosoudně.

Závěr:

58. Přesto, že dovolací soud v zásadě souhlasí s tím, jak odvolací soud (a zčásti i soud prvního stupně) vyložil vztah § 589 a násl. o. z. a § 737 odst. 1 o. z., nesdílí jeho závěr o promlčení práva domáhat se relativní neúčinnosti dohody o vypořádání SJM podle § 737 odst. 1 o. z., tedy o tom, že neúčinnosti je třeba se v obecné promlčecí lhůtě dovolat u soudu. Posouzení promlčení práva žalobkyně domáhat se relativní neúčinnosti v dané věci je proto předčasné, a tudíž nesprávné; dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 1 o. s. ř. tak byl uplatněn právem. V dalším řízení bude třeba posoudit, zda – posuzováno podle obsahu právního jednání (§ 551 a násl. o. z.), oznámení žalobkyně

vůči žalované ze dne 25. 5. 2017, učiněné prostřednictvím notářky Mgr. Šárky Otípkové, lze považovat za dovolání se relativní neúčinnosti dohody o vypořádání SJM; tedy zda zahrnuje skutečnosti významné a nutné z hlediska § 737 odst. 1 o. z., byť je formulováno jako výhrada podle § 593 o. z., případně zda se žalobkyně relativní neúčinnosti před uplynutím promlčecí doby řádně dovolala jiným právním jednáním.

59. Rozhodnutí odvolacího soudu tak spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.). Proto nezbylo, než rozhodnutí odvolacího soudu zrušit; vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i pro rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)